

Iwona Paradowska-Stankiewicz

OSPA WIETRZNA W POLSCE W 2008 ROKU

CHICKENPOX IN POLAND IN 2008

Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie

STRESZCZENIE

W 2008 r. zarejestrowano 129 662 zachorowania na ospę wietrzną. Zapadalność wynosiła 340,2 na 100 000 i była niższa w porównaniu z 2007 r. (420,2) i medianą w latach 2002-2006 (370,7). Najwyższą zapadalność na ospę wietrzną wynoszącą 3057,1 na 100 000 mieszkańców zanotowano u dzieci w grupie wieku 5-9 lat. Spośród 129 662 chorych, 800 osób tj. 0,62% było hospitalizowanych, nie zgłoszono żadnego zgonu z powodu ospy wietrznej.

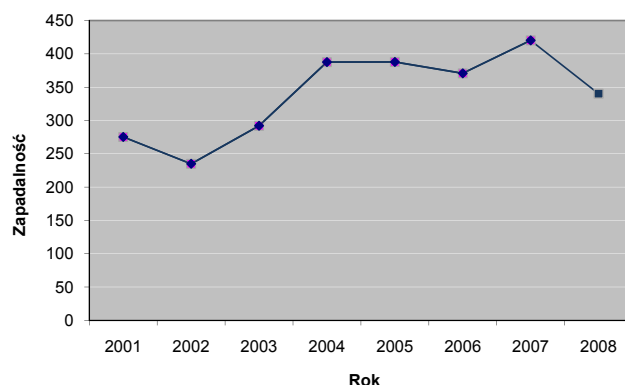
Słowa kluczowe: ospa wietrzna, epidemiologia, Polska, 2008 rok

ABSTRACT

In 2008, 129.662 cases of chickenpox were reported in Poland. The incidence 340.2 per 100,000 was lower compared to 2007 (420.2) and to the median incidence in 2002-2006 (370.7). Children 5-9 year old were the most affected age group – 3057.1 per 100 000. Of 129 662 cases, 800 (0.62%) were hospitalized and no deaths attributed to chickenpox were reported.

Key words: chickenpox, epidemiology, Poland, 2008

W 2008 r. zarejestrowano 129 662 zachorowania na ospę wietrzną tj. o 20% mniej niż w roku ubiegłym i 8 % mniej niż mediana w latach 2002-2006 (tab.I). Obserwowany w 2008 r. spadek zachorowań na ospę, potwierdza okresowość epidemiczną choroby z przypadającym co 3-4 lata wzrostem zachorowań. Pomimo wyraźnego spadku zapadalności w porównaniu do 2007 r., zapadalność w 2008r. utrzymywała się na dość wysokim poziomie. Na podstawie rocznych obserwacji zapadalności w ostatniej dekadzie, tendencję utrzymywania się dość wysokiej zapadalności na ospę wietrzną można obserwować od 2004 r. (ryc.1).

Ryc.1. Ospa wietrzna w Polsce w latach 2001-2008. Zapadalność na 100 000 ludności

Fig. 1. Chickenpox in Poland in 2001-2008. Incidence per 100 000 population

Ogólna zapadalność na ospę wietrzną w Polsce w 2008 r. wyniosła 340,2 na 100 000 mieszkańców i była niższa w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i w porównaniu do mediany za lata 2002-2006 (ryc.1). Ospa wietrzna charakteryzuje się sezonowością – szczyt zachorowań w 2008 r. trwał od grudnia do późnej wiosny. W omawianym roku najwięcej zachorowań zanotowano od stycznia do czerwca (łącznie 85 562 zachorowania wg daty rejestracji), co stanowiło około 67% wszystkich zarejestrowanych zachorowań (ryc.2). Styczeń był miesiącem, w którym wystąpiło najwięcej zachorowań – 18 833.

W 2008 r. zanotowano spadek zapadalności na ospę wietrzną we wszystkich województwach naszego kraju – w pięciu zapadalność uległa obniżeniu o 1-8% w porównaniu do 2007 r., w 8 województwach o 12-25% natomiast w 3 nawet o 40-49%. W omawianym okresie najwięcej zachorowań zarejestrowano w województwie mazowieckim (19 413) i śląskim (16 119). Na uwagę zasługuje fakt, że w wymienionych województwach w poprzednim roku również wystąpiło najwięcej zachorowań na ospę wietrzną. Najmniej zachorowań w Polsce w 2008 r. tj. 3562 zarejestrowano w województwie lubuskim.

Ospa wietrzna jest ostrą chorobą zakaźną wieku dziecięcego o bardzo wysokiej zaraźliwości. Z tego względu najbardziej podatną na zachorowanie populacją są dzieci zwłaszcza przebywające w zbiorowościach,

Tabela I. Ospa wietrzna w Polsce w latach 2002-2008. Liczba zachorowań i zapadalność na 1000 000 ludności oraz liczba hospitalizowanych wg województw

Table I. Chickenpox in Poland in 2002-2008. Number of cases and incidence per 100 000 population and number of hospitalized by voivodeship

Województwo	Mediana 2002-2006		2007		2008		Hospitalizacja	
	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	liczba	%
Polska	141349	370,7	160 174	420,2	129662	340,2	800	0,62
1. Dolnośląskie	10582	366,1	11 226	389,8	8423	292,8	37	0,44
2. Kujawsko-Pomorskie	8696	420,8	12 489	604,6	9641	466,6	95	0,99
3. Lubelskie	6280	286,3	7 252	334,3	6221	287,6	64	1,03
4. Lubuskie	4168	413,0	3 591	356,1	3562	353,1	6	0,17
5. Łódzkie	6618	257,4	7 223	282,0	6839	268	90	1,32
6. Małopolskie	11049	338,6	13 967	426,5	11223	341,9	53	0,47
7. Mazowieckie	14805	288,1	20 649	398,7	19413	373,7	90	0,46
8. Opolskie	4525	431,1	4 857	467,3	4490	434	31	0,69
9. Podkarpackie	4841	230,9	6 574	313,5	5439	259,3	51	0,94
10. Podlaskie	3992	331,6	4 794	401,3	3991	334,8	37	0,93
11. Pomorskie	6704	305,8	7 038	319,0	6293	284,1	49	0,78
12. Śląskie	19795	421,8	24 018	515,2	16119	346,7	47	0,29
13. Świętokrzyskie	6533	509,7	6 505	509,2	6323	496,5	3	0,47
14. Warmińsko-Mazurskie	5881	411,7	6 865	481,2	4799	336,4	20	0,42
15. Wielkopolskie	14834	439,6	18 371	543,2	12925	381,1	67	0,52
16. Zachodniopomorskie	4445	268,0	4 755	280,9	3961	234,1	33	0,83

Tabela II. Ospa wietrzna w Polsce w latach 2007-2008. Liczba zachorowań, zapadalność na 100 000 ludności i udział procentowy wg wieku

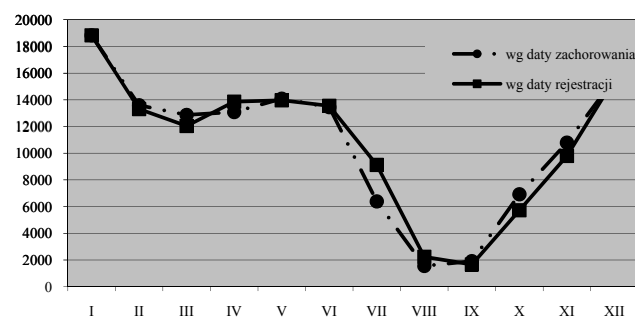
Table II. Chickenpox in Poland in 2007-2008. Number of cases, incidence per 100 000 population and percentage in age groups

Grupy wieku	2007 r.			2008 r.		
	zachorowania	zapadalność	%	zachorowania	zapadalność	%
0-4	48 752	2 700,8	30,4	45 279	2 443,3	34,9
0	3 961	1 047,8	2,5	3 694	929,8	2,8
1	6 278	1 708,5	3,9	5 721	1 507,5	4,4
2	7 986	2 229,7	5,0	7 414	2 017,6	5,7
3	13 682	3 895,7	8,5	12 999	3 631,9	10,0
4	16 845	4 809,1	10,5	15 451	4 401,6	11,9
5-9	73 286	3 880,5	45,8	56 212	3 057,1	43,4
5	17 560	4 919,3	11,0	14 796	4 226,1	11,4
6	20 021	5 426,8	12,5	15 257	4 277,0	11,8
7	15 956	4 221,5	10,0	11 766	3 191,1	9,1
8	11 115	2 881,8	6,9	8 068	2 136,1	6,2
9	8 634	2 163,6	5,4	6 325	1 640,8	4,9
10-14	22 594	996,9	14,1	16 001	737,2	12,3
15-19	5 762	209,7	3,6	4 229	158,7	3,3
20-29	4 496	70,4	2,9	3 546	35,5	2,7
30-39	3 984	74,7	2,5	3 334	33,3	2,6
40 +	1 300	7,3	0,7	1 061	6,0	0,8
Ogółem	160 174	420,2	100,0	129 662	340,2	100,0

np. w przedszkolach, szkołach. Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci i młodzieży do 15 roku życia (tab.II). Zachorowania w tej grupie wieku – 117 492 stanowiły 91% wszystkich przypadków. Najwięcej - 43,4% ogółu zachorowań stwierdzono w grupie wieku 5-9 lat. Zapadalność na 100 tys. wyniosła 3057,1. Natomiast ponad

jedną trzecią ogółu zachorowań stanowiły zachorowania dzieci w wieku od 0 do 4 lat (zapadalność 2443,3 na 100 000). Zapadalność wśród dorosłych była znacznie niższa. W 2008 r. na ospę wietrzną zachorowało 6% ogółu osób powyżej 20 roku życia (tab. II).

Zapadalność mężczyzn 360,6 była wyższa niż kobiet – 321,1 na 100 000. Zapadalność ogółem mieszkańców wsi wynosiła 345,6 na 100 000 i była wyższa niż wśród mieszkańców miast (336,8). Natomiast o ile w grupie dzieci i młodzieży w wieku 0-4 i 5-9 lat wyższą zapadalność obserwowano w miastach, o tyle w grupach wieku powyżej 10 roku życia wyższa zapadalność wystąpiła wśród mieszkańców wsi, za wyjątkiem osób w wieku 50-54 lata. Stwierdzono, że zapadalność w miastach, analizowana wg liczby ludności jest najwyższa (399,0) w miastach liczących od 50 do 99 tys. mieszkańców, a najniższa (306,7) w miastach ≥ 100 tys. mieszkańców.

Ryc. 2. Ospa wietrzna w Polsce w 2008 roku. Liczba zachorowań wg miesięcy

Fig. 2. Chickenpox in Poland in 2008. Number of cases by months

W roku 2008 hospitalizowano ogółem 800 chorych na ospę wietrzną (0,62% ogółu). Najwięcej osób poddano hospitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim (95 osoby), w województwie łódzkim i mazowieckim po 90 osób.

W omawianym roku nie zgłoszono zgonów z powodu ospy wietrznej.

W Polsce od 2002 r. obowiązują zalecenia stosowania szczepień przeciw ospie wietrznej. W PSO na rok 2008 znajduje się zapis, w którym szczepienie przeciw ospie wietrznej zalecane jest dzieciom do ukończenia 12 roku życia w przypadku upośledzenia odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakaźnym HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią oraz dzieciom do ukończenia 12 roku życia z otoczenia osób określonych w punktach powyżej – które nie chorowały na ospę wietrzną.

W 2008 r. zaszczepiono w naszym kraju 15 987 osób, w tym 15 165 osób w wieku 0-19 lat i 822 osoby powyżej 20 r.ż. Najwięcej osób zaszczepiono w województwie mazowieckim (4549), wielkopolskim (1742) oraz śląskim (1631).

Otrzymano: 16.03.2010 r.

Zaakceptowano do druku: 19.03. 2010 r.

Adres do korespondencji:

Dr med. Iwona Paradowska-Stankiewicz
Zakład Epidemiologii
Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego-Państwowy
Zakład Higieny
Ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa
e-mail: istankiewicz@pzh.gov.pl